

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. kovo 20 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Antano Simišio (kolegijos pirmininkas), Algirdo Taminsko ir Dalios Vasarienės, susipažinusi su 2023 m. vasario 24 d. paduotu **suinteresuoto asmens N. R.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. lapkričio 24 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Lietuvos apeliacinis teismas 2022 m. lapkričio 24 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus apygardos teismo 2022 m. spalio 10 d. nutartį, kuria teismas nutarė tenkinti pareiškėjos UAB „Globersa“ pareiškimą ir pripažinti BUAB „Finienis“ bankrotą tyčiniu.

Kasaciniu skundu suinteresuotas asmuo N. R. prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. lapkričio 24 d. nutartį ir pareiškėjos UAB „Globersa“ pareiškimą pripažinti BUAB „Finienis“ bankrotą tyčiniu palikti nenagrinėtą.

Suinteresuoto asmens kasacinis skundas grindžiamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Suinteresuoto asmens paduotas kasacinis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:

1. Apeliacinės instancijos teismas turėjo išsamiai išanalizuoti pirmosios instancijos nutartį?, pareiškėjos ir suinteresuoto asmens pateiktus įrodymus ir argumentus procesiniuose dokumentuose, tačiau to nepadarė ir apsiribojo pirmosios instancijos teismo nutartyje pateiktais argumentais, jog suinteresuotas asmuo yra atsakingas už bankrutavusios įmonės tyčini? bankrotą?. Pripaži?stant bankrotą? tyčiniu, ypač svarbus įmonės nemokumo momento nustatymas, nes tik nustatius ši? faktą? galima analizuoti buvusio bendrovės vadovo veiksmus ir nustatyti priežastinio ryšio tarp įvardytų veiksmų ir įmonės nemokumo arba ryšio tarp įmonės nemokumo ir jos bu?klės pabloginimo (ne)egzistavimą?. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinta, kad jeigu nėra priežastinio ryšio tarp sa?moningo blogo įmonės valdymo ir įmonės nemokumo arba ryšio tarp sa?moningo blogo įmonės valdymo ir nemokios įmonės padėties esminio pabloginimo, atskiri tyčinio bankroto nustatymo požymiai gali bu?ti i?vertinti naudojant kitas teisės priemones (neteisėtų sandorių pripažinimą? negaliojančiais, civilinė? atsakomybę?, baudžiama?ja? atsakomybę? ir kt.), bet neturi lemti konstatavimo, kad i?monė pristata prie bankroto tyčia (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. balandžio 24 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-7-115-915/2017](#); 2019 m. lapkričio 21 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-348-219/2019](#)).
2. Bankroto byla? nagrinėjantis teismas gali pripažinti i?monės bankrotą? tyčiniu, jeigu nustato požymius, rodančius, jog i?monė prie bankroto buvo pristata tyčia, t. y. kad bankrotą? nulėmė ne verslo nesėkmė, o tyčiniai i?monės valdymo organų veiksmai, siekiant išvengti i?sipareigojimų kreditoriams vykdymo. Kiekviena konkrečiu atveju teismas, i?vertinęs visas nustatytas faktines aplinkybes, privalo spre?sti, ar byloje nustatytas vienas arba keli IBI 20 straipsnio 2 dalyje nurodyti požymiai (požymių visuma) i?rodo bankrutuojančios i?monės vadovo, kitų i?monės kompetentingų asmenų sieki? priversti i?monę? prie bankroto ir yra pakankami tyčiniam bankrotui konstatuoti, taip pat ar turinčių tyčinio bankroto požymių neteisėti veiksmai nėra mažareikšmiai, kad jų padarinius, nepripaži?stant bankroto tyčiniu, galima bu?tų pašalinti kitais i?statymo nustatytais bankrutuojančios i?monės ir jos kreditorių interesų gynybos bu?dais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. kovo 5 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-102-219/2019](#)).
3. Apeliacinės instancijos teismas tinkamai nei?vertino byloje teiktų suinteresuoto asmens dokumentų, pvz., apeliacinės instancijos teismas neva nustatė, kad buvusi bankrutavusios i?monės direktorė suinteresuotas asmuo N. R. laikotarpiu nuo 2017-07-05 iki 2017-12-11 iš bankrutavusios i?monės banko sa?skaitos išsimokėjo sau pinigų sumas. Apeliacinės instancijos teismas tinkamai nevertino suinteresuoto asmens pateiktos avanso apyskaitos, iš kurios matoma, kad 2018 m., t. y. kada buvo iškelta bankroto byla bankrutavusiai i?monei, materialiai atsakingas asmuo – suinteresuotas asmuo bankrutavusiai i?monei buvo skolingas tik 538,24 Eur. Bankrutavusios i?monės veikla buvo nuolatos blokuojama, visos bankuose esančios lėšos nurašomos, tad bent minimaliai i?monės veiklai vykdyti buvo reikalingi grynai pinigai, kurie ir buvo naudojami gavus kompensacijas iš nuomininkų.
4. Byloje nustatyta, kad bankrutavusi i?monė neteikė finansinės atskaitomybės dokumentų nuo 2011 metų, dėl to neaišku, kaip apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad suinteresuoto asmens tapimas direktoriumi ir neva netinkamas finansinių atskaitomybių tvarkymas galėjo tokiais veiksmais priversti bankrutavusią i?monę? prie tyčinio bankroto. Bankrutavusios i?monės finansinės atskaitomybės dokumentai buvo galimai slepiami nuo 2011 metų, o suinteresuotas asmuo negalėjo rasti tų dokumentų ir sutvarkyti bankrutavusios i?monės buhalteriją?. Iki 2016-09-19 bankrutavusios i?monės vadovu buvo V. K., jis jokios informacijos apie bankrutavusios i?monės turtą? taip niekada ir neperdavė.

5. 2018-01-01 datos duomenimis, bankrutavusios įmonės vidutinė nekilnojamojo turto vertė siekė 6 015 259,82 Eur. Po laimėtų bylų ir pasirašyto įstatinio kapitalo bankrutavusios įmonės turtas buvo vertinamas 8 542 676,70 Eur. Prie šio kasacinio skundo pridedama excel lentelė (Priedas Nr. 4) su šiais duomenimis, nors jie yra nustatyti ir patvirtinti Vilniaus apygardos teismo 2022-06-21 nutartimi. Bankrutavusios įmonės turto vertė yra ženkliai didesnė negu kreditoriniai reikalavimai, kurių bendra suma yra 5 418 353,92 Eur.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas

Dalia Vasariene